

Supervised learning “učenie s učiteľom” 1. časť

Zuzana Rošťáková

4. november 2021

Seminár UM

● vstupné údaje:

- matica X o rozmere $n \times p$
- n pozorovaných objektov
- pre i -ty objekt pozorujeme p premenných v tzv. vektore črt

$$\mathbf{x}_i = (x_{i_1}, x_{i_2}, \dots, x_{i_p})^T$$

- premenné môžu byť
  - kardinálne (číselné) - napr. vek, výška, krvný tlak, ...
  - kategorické - napr. krvná skupina, pohlavie, vzdelanie, ...

● výstupné údaje:

- kardinálne - reálne čísla $\rightarrow y_1, \dots, y_n$
 $\rightarrow$ **regresná analýza**
- kategorické - označenie skupiny/triedy $\rightarrow c_1, c_2, \dots, c_n$
 $\rightarrow$ **klasifikačná analýza**

Klasifikačná analýza

- manuálne zaraďovanie prvkov do tried → drahé, časovo náročné
- **cieľ**: natréňovanie modelu (klasifikátora) pomocou n pozorovaní

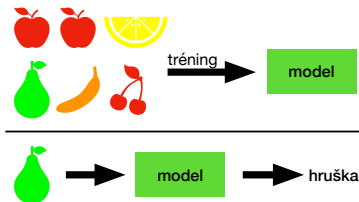
$$\mathbf{x}_1, \dots, \mathbf{x}_n \in \mathbb{R}^p$$

so známym zaradením do L tried (skupín) $S_1, \dots, S_L$

$$c_1, \dots, c_n \in \{1, \dots, L\}$$

$$S_l = \{\mathbf{x}_i : c_i = l\}, \quad l = 1, \dots, L$$

a následné zaradenie nového pozorovania $\mathbf{x}^* \in \mathbb{R}^p$ do jednej z tried

Klasifikácia - prehľad metód

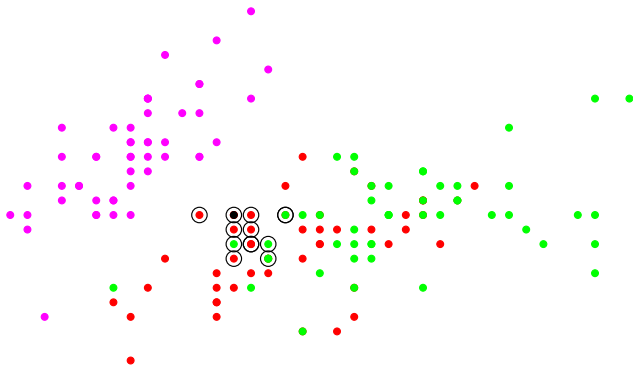
- k -najbližších susedov (k -nearest neighbours)
- klasifikačné stromy
- diskriminačná analýza - lineárna, kvadratická
- naivná Bayesovská klasifikácia (naïve Bayes)
- logistická regresia
- metóda nosného bodu (support vector machine)
- neurónové siete
- ...

k -nejbližších susedov

k -nearest neighbours (KNN)

k -najbližších susedov

- tréningová vzorka - $\mathbf{x}_1, \dots, \mathbf{x}_n \in \mathbb{R}^p$ zaradené do L tried
- nové pozorovanie x^*
  - nájdeme jeho $k < n$ najbližších susedov z tréningovej vzorky $\rightarrow \mathbf{x}_{i_1}, \dots, \mathbf{x}_{i_k}$
  - $c^* = \text{mode}(\{c_{i_1}, c_{i_2}, \dots, c_{i_k}\}) \rightarrow$ najčastejšie sa vyskytujúca trieda

k -najbližších susedov v MATLAB-e

$Mdl = \text{fitcknn}(X, C, \text{Name}, \text{Value})$

X - $n \times p$ matica dát

C - $n \times 1$ vektor, zaradenie n pozorovaní do tried

• voliteľné parametre

- CategoricalPredictors - buď 'all' alebo [ ] (všetky sú kardinálne)
- NumNeighbors - počet najbližších susedov, default 1
- Distance - euclidean, cityblock, chebyshev, minkowski, ...
  - ak sú premenné kategorické, **Distance = 'hamming' alebo 'jaccard'**
- NSMethod - ako hľadať najbližších susedov
  - 'exhaustive' - vzdialenosť x^* od všetkých n pozorovaní v $X \rightarrow$ časovo náročné
  - 'kdtree' $\rightarrow$ Distance = euclidean, cityblock, minkowski, chebyshev. Binárny strom, rýchlejšie.
- BreakTies - smalest, nearest, random - v k susedoch má viac tried rovnaké zastúpenie
- IncludeTies - true (presne k najbližších susedov), false (susedov je viac ako k , ale rôznych vzdialeností je k)

Mdl - natrénovaný model

$C^* = \text{predict}(\text{Mdl}, X_{\text{new}})$

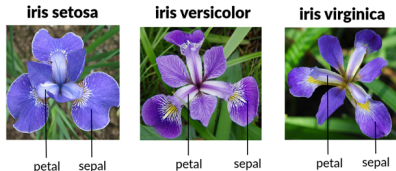
Mdl - natrénovaný model / klasifikátor (výstup funkcie napr. *fitcknn*)

X_{new} - $n \times p$ matica nových pozorovaní

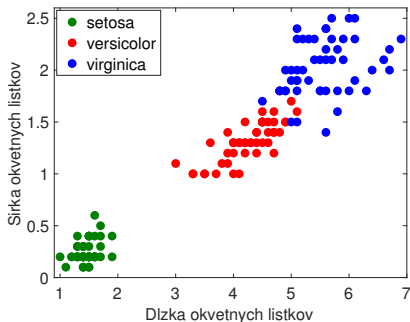
C^* - vektor zaradenia nových pozorovaní do tried

k -najbližších susedov - Príklad: Kosatce

- databáza Fisher Iris v MATLAB-e
- $n = 150$ meraní dĺžky a šírky okvetného lístka kosatcov ($p = 2$)
- cieľ: pomocou parametrov okvetného lístka určiť druh kosatca

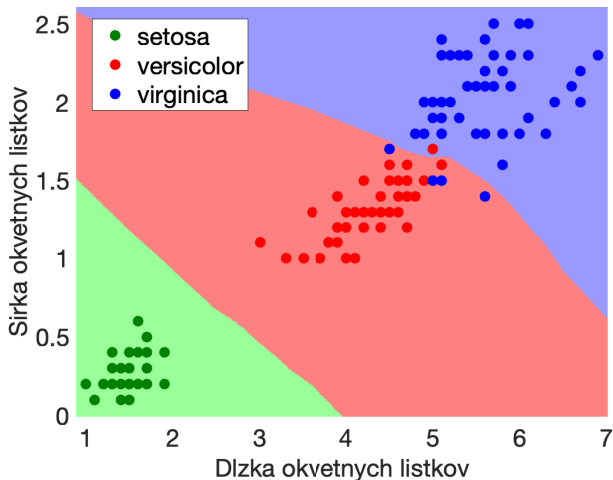

<https://medium.com/@Nivitus./iris-flower-classification-machine-learning-d4e337140fa4>

k -najbližších susedov - Príklad: Kosatce

- $mdl = \text{fitcknn}(X,C,'NumNeibors',5,'Distance','seuclidean')$
- $C^* = \text{predict}(mdl,Xnew)$

Ako nastaviť vhodný počet susedov a typ vzdialenosti?

- `mdlknn = fitcknn(X,C, 'OptimizeHyperparameters','auto',...
'HyperparameterOptimizationOptions',...
struct('AcquisitionFunctionName','expected-improvement-plus'))`

→ optimálny počet susedov - NumNeighbors = 5

→ vzdialenosť - Distance = seclidean

- **výhody:**

- jednoduchý algoritmus (implementácia, pochopenie)
- priamočiara interpretácia
- MATLAB-ovská verzia vie pracovať aj s kategorickými premennými

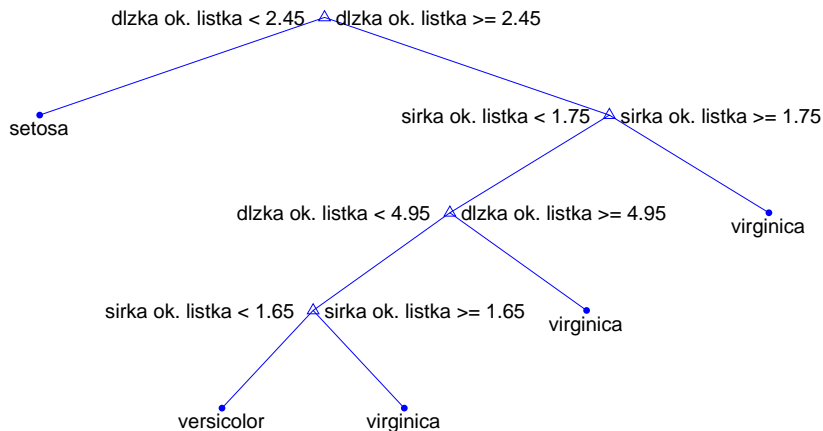
- **nevýhody:**

- časovo náročné vyhľadávanie susedov, keď n je veľké
- rôzne výsledky pre rôzne počty susedov k a rôzne typy vzdialeností
  - ALE vieme nájsť optimálny počet susedov, resp. vhodný typ vzdialenosti pre dáta
- V MATLAB-ovskej verzii musia byť buď všetky premenné kardinálne alebo všetky kategorické

Klasifikačný strom

Classification tree (Ctree)

Klasifikačný strom

- koncový uzol - uzol, ktorý nemá potomkov
- nekoncový uzol
  - je rodičom presne dvoch potomkov
  - priradená podmienka $\rightarrow$ určí vetvu, ktorou sa ďalej vydáme

Klasifikačný strom v MATLAB-e

Mdl = fitctree(X,C,Name,Value)

X - $n \times p$ matica dát

C - $n \times 1$ vektor, zaradenie n pozorovaní do tried

● voliteľné parametre

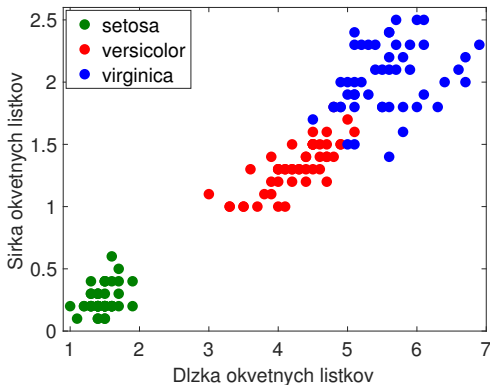
- AlgorithmForCategorical - Exact, PullLeft, PCA, OVAbyClass
- CategoricalPredictors - zoznam kategorických premenných
- MaxDepth - maximálny počet úrovní stromu
- MaxNumSplits - maximálny počet nekoncevých uzlov
- Prune - výstupom je najlepší orezaný strom (on) alebo kompletný strom (off)
- PruneCriterion - error, impurity → kritérium na orezávanie

Mdl - natrénovaný model

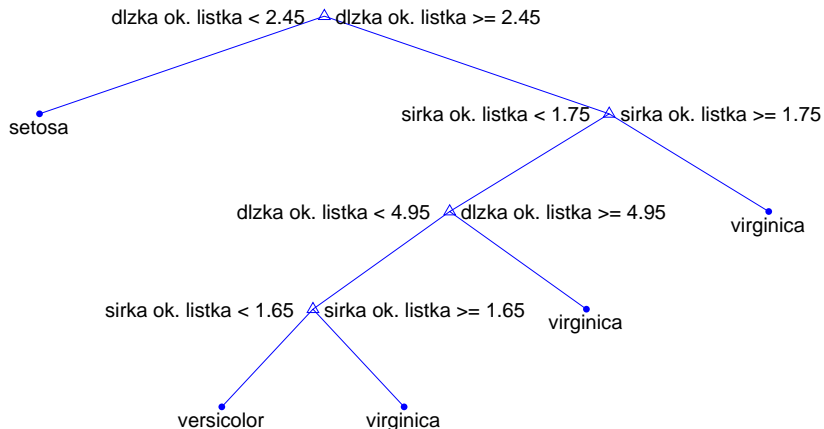
Klasifikačný strom - Príklad: Kosatce

- databáza **Fisher Iris** v MATLAB-e
- $n = 150$ meraní dĺžky a šírky okvetného lístka kosatcov ($p = 2$)
- 3 triedy kosatcov - versicolor, virginica, setosa

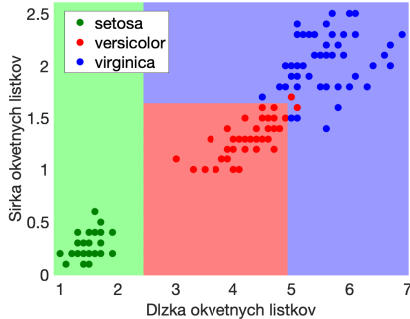
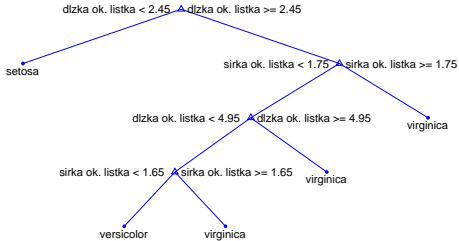

Klasifikačný strom - Príklad: Kosatce

- `mdltree = fitctree(X,C,'CategoricalPredictors',[ ])`

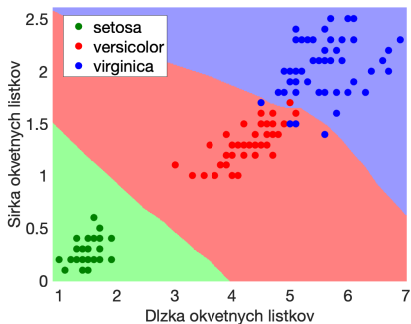

Klasifikačný strom - Príklad: Kosatce

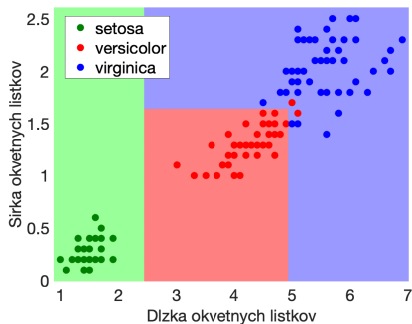

Klasifikačné stromy - Príklad: Kosatce

KNN

Ctree

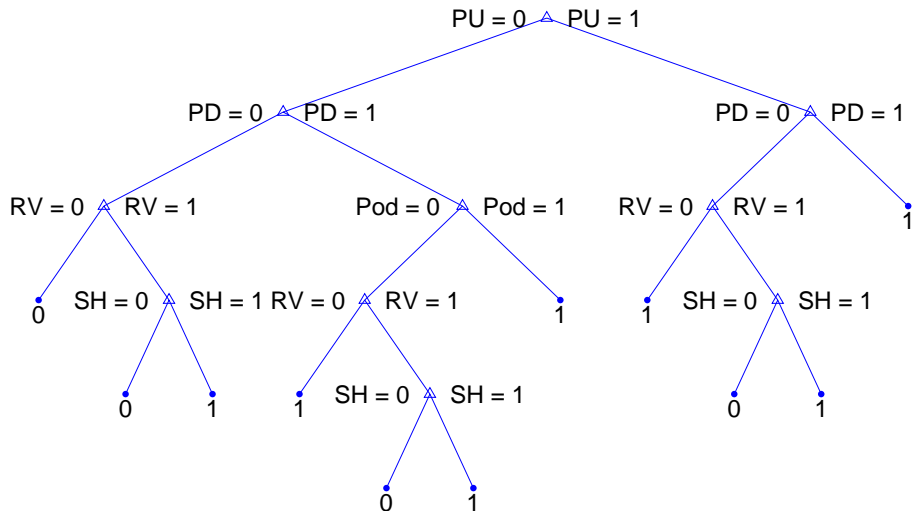

Klasifikačný strom - Príklad: Cukrovka

- dáta dostupné na <https://archive.ics.uci.edu/ml/datasets/Early+stage+diabetes+risk+prediction+dataset>.
Islam, M.M. Faniqul, et al. 'Likelihood prediction of diabetes at early stage using data mining techniques.' Computer Vision and Machine Intelligence in Medical Image Analysis. Springer, Singapore, 2020. 113-125.
- 520 pozorovaní - 328 mužov, 192 žien, priemerný vek 48.03 ± 12.15
- 5 kategorických (Y/N) premenných
  - polyuria (PU) - nadmerné vylučovanie moču
  - polydipsia (PD) - nadmerný smäd
  - náhla strata hmotnosti (SH)
  - rozmazané videnie (RV)
  - podráždenosť (Pod)
- skoré štádium cukrovky - dve triedy 0 (negatívny) a 1 (pozitívny)

Klasifikačný strom - Príklad: Cukrovka

- `mdltree1 = fitctree(X,C,'CategoricalPredictors',1:size(X,2))`

Klasifikačný strom zhrnutie

- **výhody:**

- jednoduchá interpretácia
- možné grafické znázornenie v prípade nižšieho počtu premenných
- vie pracovať s kardinálnymi aj s kategorickými premennými

- **nevýhody:**

- neprehľadnosť v prípade väčšieho počtu premenných
  - ťažšia interpretácia
  - nutné orezávanie → strata presnosti / kvality klasifikátora

Lineárna a kvadratická diskriminačná analýza

Linear and quadratic discriminant analysis

(LDA and QDA)

Lineárna diskriminačná analýza (LDA)

- uvažujme len dve triedy (0 a 1) (funguje aj pre viac tried)
- **predpoklad:**

$$\mathbf{x}|c = 0 \sim \mathcal{N}_p(\mu_0, \Sigma) \text{ a } \mathbf{x}|c = 1 \sim \mathcal{N}_p(\mu_1, \Sigma)$$

- $\mathbf{x}$ musia byť reálne vektory (predpoklad normality)
- triedy sa líšia len v charakteristike strednej hodnoty, nie v kovariančnej matici
- **trénovanie** = odhad charakteristík tried μ_0, μ_1, Σ
- zaradenie nového pozorovania $\mathbf{x}^*$

$$c^* = \begin{cases} 1, & \text{ak } (\mu_1 - \mu_0)^T \Sigma^{-1} \mathbf{x}^* > T + \frac{1}{2} (\mu_1 - \mu_0)^T \Sigma^{-1} (\mu_1 + \mu_0) \\ & \mathbf{w}^T \mathbf{x}^* > \theta \\ 0, & \text{inak} \end{cases}$$

- ide o lineárny klasifikátor

Kvadratická diskriminačná analýza (QDA)

- uvažujme len dve triedy (0 a 1) (funguje aj pre viac tried)
- **predpoklad:**

$$\mathbf{x}|c = 0 \sim \mathcal{N}_p(\mu_0, \Sigma_0) \text{ a } \mathbf{x}|c = 1 \sim \mathcal{N}_p(\mu_1, \Sigma_1)$$

→ $\mathbf{x}$ musia byť reálne vektory (predpoklad normality)

- **trénovanie** = odhad charakteristík tried $\mu_0, \Sigma_0, \mu_1, \Sigma_1$
- zaradenie nového pozorovania $\mathbf{x}^*$

$$c^* = \begin{cases} 1, & \text{ak } Q(\mathbf{x}^*) > T, \\ 0, & \text{inak} \end{cases}$$

$$\begin{aligned} Q(\mathbf{x}^*) &= (\mathbf{x}^* - \mu_0)^T \Sigma_0^{-1} (\mathbf{x}^* - \mu_0) + \log |\Sigma_0| - \\ &\quad - (\mathbf{x}^* - \mu_1)^T \Sigma_1^{-1} (\mathbf{x}^* - \mu_1) - \log |\Sigma_1| \\ &\approx \mathbf{x}^{*T} \Omega \mathbf{x}^* + \mathbf{w}^T \mathbf{x}^* + \delta \end{aligned}$$

Mdl = `fitcdiscr(X,C,Name,Value)`

X - $n \times p$ matica pozorovaní

C - vektor $n \times 1$, c_i je zaradenie / označenie triedy i -teho pozorovania

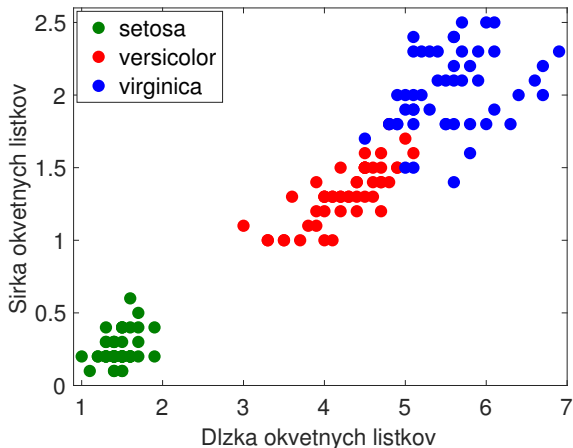
• voliteľné parametre

- DiscrimType - linear, diaglinear, quadratic, diagquadratic, ...
- Prior - apriórne pravdepodob. tried ("empirical", "uniform", vektor)
- ...

Mdl - natrénovaný model, MATLAB-ovská štruktúra

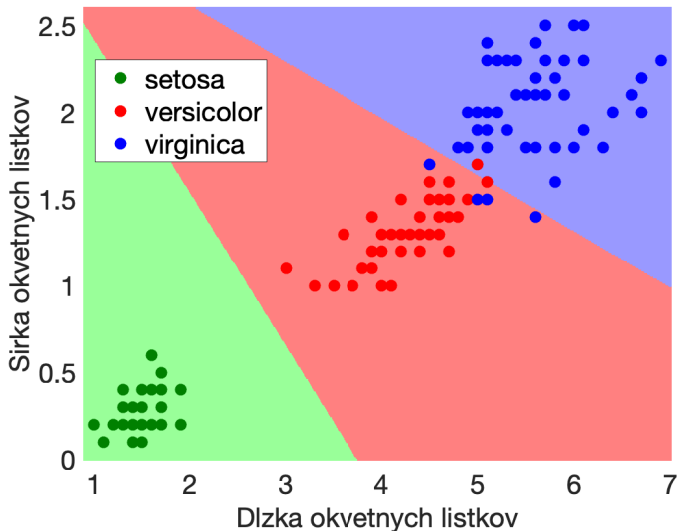
LDA a QDA - Příklad: Kosatce

- databáza **Fisher Iris** v MATLAB-e
- $n = 150$ měření délky a šířky okvetného lístka kosatcov ($p = 2$)
- 3 třídy kosatcov - versicolor, virginica, setosa

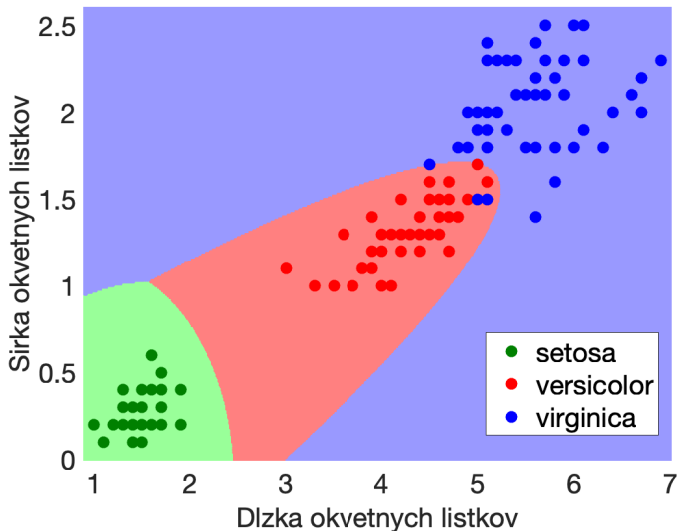
LDA - Príklad: Kosatce

$$MdLinear = fitcdiscr(X, C)$$

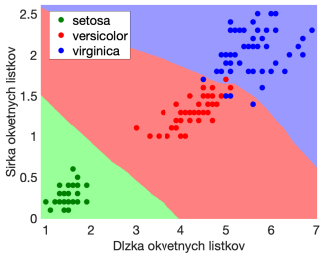
QDA - Príklad: Kosatce

$MdlQuad = fitcdiscr(X, C, 'DiscrimType', 'quadratic')$

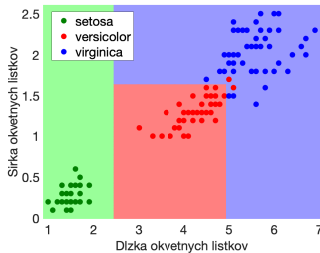

LDA a QDA - Příklad: Kosatce

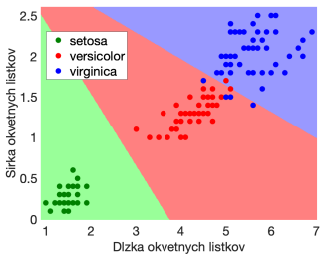
KNN

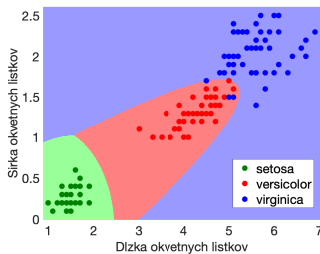
Ctree

LDA

QDA

- **výhody:**

- jednoduché na pochopenie a implementáciu
- jednoduchá interpretácia klasifikátora
- pomerne rýchle natréovanie klasifikátora

- **nevýhody:**

- vektor črt nemôže obsahovať kategorické premenné
- predpoklad normality premenných (ale môže byť porušený)
- pri LDA nutný predpoklad lineárnej separovateľnosti tried

Bayesovský klasifikátor

Naive Bayes classification (NBC)

Bayesovský klasifikátor (NBC)

- n pozorovaní zaradených do L skupín $S_1, \dots, S_L$
- premenné vo vektore črt $\mathbf{x} = (x_1, \dots, x_p)^T$ sú navzájom **nezávislé**
→ silný predpoklad

$$P(S_l|\mathbf{x}) = \frac{P(S_l)P(x_1, \dots, x_p|S_l)}{P(x_1, \dots, x_p)} \propto P(S_l) \prod_{i=1}^p P(x_i|S_l)$$

- $P(S_l)$ - apriórna pravdepod. triedy S_l ($\frac{1}{L}$ pre rovnocenné triedy)
- $P(x|S_l)$ - rozdelenie pravdepod. x za podmienky zaradenia do S_l
  - **normálne** rozdelenie → spojité premenné
  - **multinomické, Bernoulliho** rozdelenie → diskkrétne premenné
- rozhodovacie pravidlo

$$c^* = \operatorname{argmax}_{l=1, \dots, L} P(S_l) \prod_{i=1}^p P(x_i|S_l)$$

Bayesovský klasifikátor v MATLAB-e

`Mdl = fitcnb(X,C,Name,Value)`

`X` - $n \times p$ matica pozorovaní

`C` - $n \times 1$ vektor zaradenia do tried

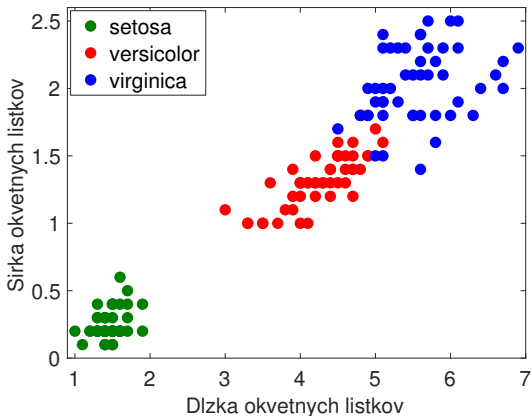
- voliteľné parametre

- `DistributionNames` - normal, mn (multinomial), mvnm, kernel
→ pre každú premennú môže byť iné rozdelenie pravdepodobnosti
- `CategoricalPredictors` - zoznam kategorických premenných
→ automaticky priradené rozdelenie *mvnm*
- ...

`Mdl` - natrénovaný klasifikátor

Bayesovský klasifikátor - Príklad: Kosatce

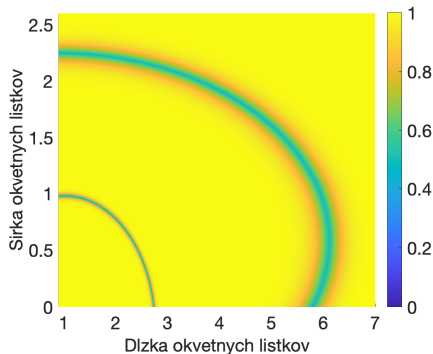
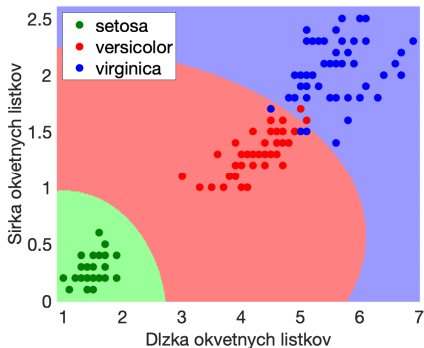
- databáza **Fisher Iris** v MATLAB-e
- 150 pozorovaní, 3 triedy - versicolor, virginica, setosa
- premenné - dĺžka a šírka **okvetného** lístka
→ premenné (opticky aj logicky) nie sú úplne nezávislé

Bayesovský klasifikátor - Príklad: Kosatce

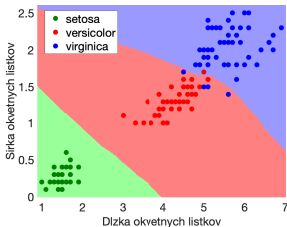
• $mdl = fitcnb(X, C)$

→ normálne rozdelenie je predvolené, netreba ho nastavovať

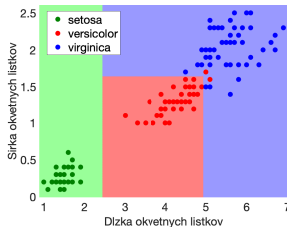

Bayesovský klasifikátor - Príklad: Kosatce

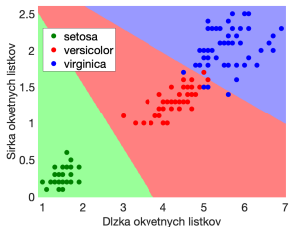
KNN

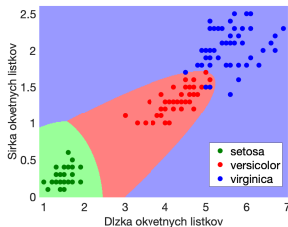
Ctree

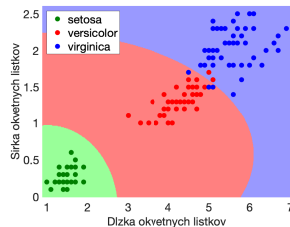
LDA

QDA

NBC

- **výhody:**

- vie pracovať aj s kategorickými premennými

- MATLAB im automaticky priradí viacrozmerné multinomické rozdelenie (mvmn)

- predpoklad nezávislosti premenných, ale funguje dobre aj v prípade, že je tento predpoklad čiastočne porušený

- **nevýhody:**

- náročnejšie na pochopenie a implementáciu v porovnaní s predchádzajúcimi metódami

Logistická regresia

Logistic regression (LogReg)

- Príklad: infarkty (inšpirované prednáškou J. Somorčíka z FMFI UK)
  - nezávislé premenné:
    - **vek** - v porovnaní s hodnotou 50 (t.j. -2 znamená 48-ročného človeka)
    - **cholesterol** - v porovnaní s hodnotou 5 (t.j. -1 znamená cholesterol na úrovni 4)
    - **pohlavie** - 0 = muž, 1 = žena
  - závislá premenná - čo sa stalo s osobou 10 rokov od experimentu
    - 0 = nezomrel na infarkt
    - 1 = zomrel na infarkt

- model 1 - (klasická) lineárna regresia

$$y = \beta_0 + \beta_1 x_{vek} + \beta_2 x_{cholesterol} + \beta_3 x_{pohlavie} + \varepsilon$$

- **PROBLÉM:**

- $\varepsilon \sim \mathcal{N}(0, \sigma^2) \rightarrow y$ by bola spojitá premenná, ale my máme diskrétnu

→ zlý model

Úvod do logistickej regresie

- model 2 - zovšeobecnený lineárny model (GLM)

$$y \sim \text{Bin}(1, p_x)$$

p_x = pravdepodobnosť úmrtia na infarkt do 10 rokov

$$p_x = \beta_0 + \beta_1 x_{\text{vek}} + \beta_2 x_{\text{cholesterol}} + \beta_3 x_{\text{pohlavie}} + \varepsilon$$

- **PROBLÉM:**

- $p_x \in [0, 1]$
- **ALE** $\beta_0 + \beta_1 x_{\text{vek}} + \beta_2 x_{\text{cholesterol}} + \beta_3 x_{\text{pohlavie}} \in (-\infty, \infty)$

→ zlý model

- model 3 - logistická regresia

$$y \sim \text{Bin}(1, p_x)$$

p_x = pravdepodobnosť úmrtia na infarkt do 10 rokov

$$\ln \frac{p_x}{1 - p_x} = \beta_0 + \beta_1 x_{\text{vek}} + \beta_2 x_{\text{cholesterol}} + \beta_3 x_{\text{pohlavie}} + \varepsilon$$

$$p_x = \frac{e^{\beta_0 + \beta_1 x_{\text{vek}} + \beta_2 x_{\text{cholesterol}} + \beta_3 x_{\text{pohlavie}}}}{1 + e^{\beta_0 + \beta_1 x_{\text{vek}} + \beta_2 x_{\text{cholesterol}} + \beta_3 x_{\text{pohlavie}}}}$$

- $\ln \frac{p_x}{1 - p_x} = \text{logit}(p_x) \in (-\infty, \infty)$
- $\beta_0 + \beta_1 x_{\text{vek}} + \beta_2 x_{\text{cholesterol}} + \beta_3 x_{\text{pohlavie}} \in (-\infty, \infty)$

Logistická regresia pre dve triedy

- n pozorovaní, dve triedy - 0 a 1 (vysvetľujúca premenná je binárna)
- model logistickej regresie

$$p_{\mathbf{x}} = P(c = 1|\mathbf{x}) = \frac{e^{\beta_0 + \sum_{i=1}^p \beta_i x_i}}{1 + e^{\beta_0 + \sum_{i=1}^p \beta_i x_i}} \rightarrow P(c = 0|\mathbf{x}) = 1 - p_{\mathbf{x}}$$

$$\text{logit}(p_{\mathbf{x}}) = \log \frac{p_{\mathbf{x}}}{1 - p_{\mathbf{x}}} = \beta_0 + \sum_{i=1}^p \beta_i x_i$$

- **trénovanie:** odhad $\beta_0, \beta_1, \dots, \beta_p$ pomocou metódy maximálnej vierohodnosti z tréovacích dát
- nové pozorovanie $\mathbf{x}^*$ $\rightarrow$ vypočítame $p_{\mathbf{x}^*}$

$$p_{\mathbf{x}^*} = \frac{e^{\widehat{\beta}_0 + \sum_{i=1}^p \widehat{\beta}_i x_i^*}}{1 + e^{\widehat{\beta}_0 + \sum_{i=1}^p \widehat{\beta}_i x_i^*}} \in (0, 1) \rightarrow c^* = \begin{cases} 1, & \text{ak } p_{\mathbf{x}^*} \geq 0.5 \\ 0, & \text{ak } p_{\mathbf{x}^*} < 0.5 \end{cases}$$

Mdl =

`fitglm(X,C, 'Distribution','binomial','link','logit',Name,Value)`

X - $n \times p$ matica pozorovaní

C - $n \times 1$ vektor zaradenia do tried

- Distribution - rozdelenie pravdepodobnosti závislej premennej, binomial $\rightarrow$ 2 triedy
- Link = logit $\rightarrow$ logistická regresia
- voliteľné parametre:
  - *CategoricalVars* - zoznam kategorických premenných, napr. [2, 3, 5, 8]
  - *Varnames* - názvy premenných (vysvetľujúcich + závislej), napr. {'x1', 'x2', 'y'}

Mdl - model logistickej regresie

- *mdl.Coefficients.Estimate* - odhad parametrov $\beta_0, \beta_1, \dots, \beta_p$

```
 $p^* = \text{predict}(\text{Mdl}, \text{Xnew})$   
 $c^* = \text{zeros}(1, \text{size}(\text{Xnew}, 1))$   
 $c^*(p^* \geq 0.5) = 1$   
 $c^*(p^* < 0.5) = 0;$ 
```

Mdl - výstup funkcie *fitglm*

Xnew - matica nových pozorovaní

p^* - pravdepodobnosť zaradenia nových pozorovaní do triedy 1

c^* - zaradenie nových pozorovaní do tried

Logistická regresia pre viac tried

- n pozorovaní, L tried - $1, \dots, L$
→ jednu triedu si zvolíme ako “referenčnú”, napr. poslednú L
- model logistickej regresie

$$\log \frac{p_x^l}{p_x^L} = \log \frac{P(c = l|x)}{P(c = L|x)} = \beta_{l0} + \sum_{i=1}^p \beta_{li} x_i, \quad l = 1, \dots, L-1$$

$$p_x^1 + p_x^2 + \dots + p_x^L = 1$$

- **trénovanie:** odhad $\beta_{l0}, \beta_{l1}, \dots, \beta_{lp} \rightarrow (p+1) \times (L-1)$ parametrov
- nové pozorovanie $\mathbf{x}^*$:

$$P(c^* = l | \mathbf{x}^*) = p_{\mathbf{x}^*}^l = p_{\mathbf{x}^*}^L e^{\beta_{l0} + \sum_{i=1}^p \beta_{li} x_i^*}, \quad l = 1, \dots, L-1$$

$$p_{\mathbf{x}^*}^1 + p_{\mathbf{x}^*}^2 + \dots + p_{\mathbf{x}^*}^L = 1$$

→ systém rovníc

$$c^* \in \operatorname{argmax}_{l \in \{1, \dots, L\}} p_{\mathbf{x}^*}^l$$

Logistická regresia v MATLAB-e - viac tried

$[\beta, dev, stats] = mnrfit(X, C, Name, Value)$

X - $n \times p$ matica pozorovaní

C - $n \times 1$ vektor zaradenia do tried

• voliteľné parametre:

- *Model* - nominal (kategórie sa nedajú usporiadať), ordinal (prirodzené usporiadanie kategórií)
- *Link* - 'logit' pre logistickú regresiu (default)

β - $(p + 1) \times (L - 1)$ matica odhadov koeficientov (L je počet tried)

dev - chyba modelu

stats - napr. *stats.p* $\rightarrow$ p-hodnoty o signifikantnosti koeficientov, ...

$$p^* = \text{mnrval}(\beta, X_{\text{new}})$$
$$[\sim, c^*] = \text{max}(p^*, [], 2)$$

β - výstup z *mnrfit*

X_{new} - $n^* \times p$ matica nových pozorovaní

p^* - predikcia pravdepodobností zaradenia do tried pre nové pozorovania

c^* - zaradenie do tried pre nové pozorovania

Logistická regresia - Príklad: Cukrovka

- 520 pozorovaní - 328 mužov a 192 žien (vek 48.03 ± 12.15)
- 2 triedy reprezentujúce skoré štádium cukrovky (0 a 1)
- 15 premenných
  - kardinálne - vek
  - kategorické (Y/N) - pohlavie, polyúria (PU), polydipsia (PD), strata hmotnosti, slabosť, polyfágia, rozmazané videnie, svrbenie, podráždenosť, oneskorené hojenie, čiastočné ochrnutie, stuhnutosť svalov, alopecia, obezita
- $mdl = \text{fitglm}(X, 'Distribution', 'binomial', 'link', 'logit', \dots$
 $\dots 'CategoricalVars', 2 : 15)$
- $Beta = mdl.Coefficients.Estimate$

Logistická regresia - Príklad: Cukrovka

- výstup funkcie *fitglm*

```
>> mdl
mdl =

Generalized linear regression model:
druh ~ [Linear formula with 16 terms in 15 predictors]
Distribution = Binomial

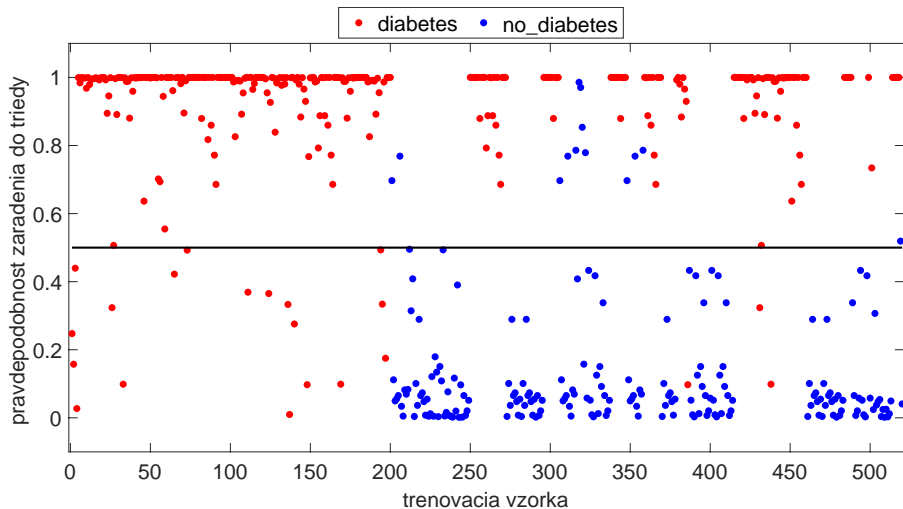
Estimated Coefficients:


```

	Estimate	SE	tStat	pValue
(Intercept)	-1.4117	0.85788	-1.6455	0.099857
vek	-0.041593	0.022335	-1.8622	0.062569
pohlavie_1	4.0855	0.5546	7.3665	1.7523e-13
polyuria_1	4.3912	0.66888	6.565	5.205e-11
polydipsia_1	4.8511	0.7532	6.4407	1.1892e-10
strataHmot_1	0.50327	0.51244	0.9821	0.32605
slabost_1	0.63528	0.5078	1.251	0.21092
polyfagia_1	1.095	0.53261	2.0559	0.039795
rozmazaneVidenie_1	0.3803	0.59692	0.63711	0.52405
svrbenie_1	-2.3851	0.64079	-3.7221	0.00019754
podrazdenost_1	2.4206	0.57713	4.1943	2.7372e-05
oneskoreneHojenie_1	-0.13945	0.5376	-0.25939	0.79533
ciastocneOchrnutie_1	0.88854	0.49071	1.8107	0.070184
stuhnutosťSvalov_1	-0.96566	0.54945	-1.7575	0.078835
aLopecia_1	0.24282	0.5876	0.41323	0.67944
obezita_1	-0.27569	0.52539	-0.52474	0.59976

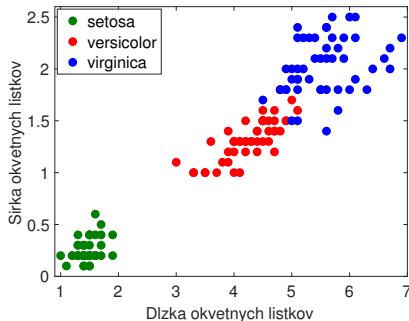
```
520 observations, 504 error degrees of freedom
Dispersion: 1
Chi^2-statistic vs. constant model: 509, p-value = 7.46e-99
```

Logistická regresia - Príklad: Cukrovka

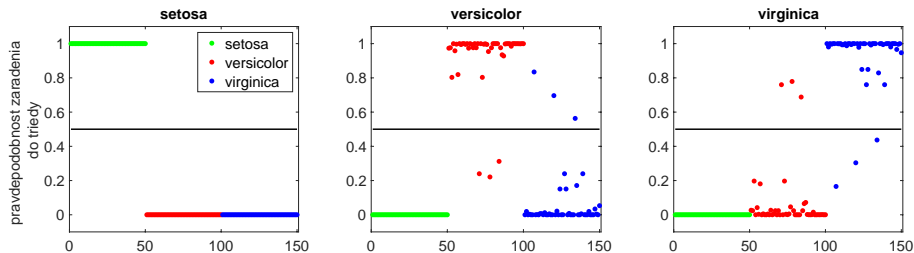
Logistická regresia - Príklad: Kosatce

- databáza **Fisher Iris** v MATLAB-e
- 150 pozorovaní, 3 triedy → musíme ísť cez funkciu *mnrfit*
- 2 premenné - dĺžka a šírka okvetného lístka
- odhad parametrov modelu
 $[B, dev, stats] = mnrfit(X, C)$

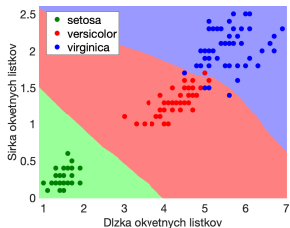
Logistická regresia - Príklad: Kosatce

- MATLAB automaticky zvolil ako referenčnú kategóriu *virginica*
- niektoré pozorovania sú “neistejšie” z hľadiska pravdepodobnosti

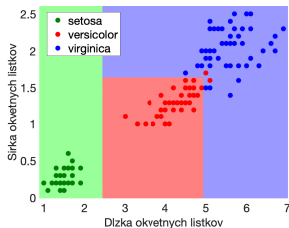

Logistická regresia - Príklad: Kosatce

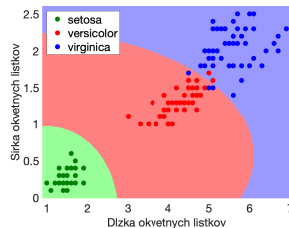
KNN

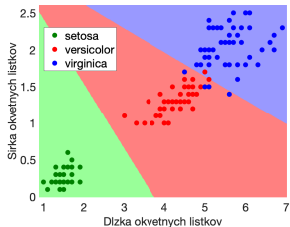
Ctree

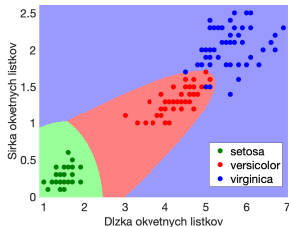
NBC

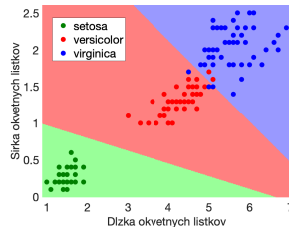
LDA

QDA

LogReg

- **výhody:**

- jednoduchá na pochopenie, interpretáciu
- vie pracovať s kardinálnymi aj kategorickými premennými
- výstupom je aj pravdepodobnosť zaradenia do tried → vidíme, ktoré pozorovania sú “na hranici”
- vo výstupe modelu logistickej regresie vidíme, ktoré premenné sú signifikantné → najviac prispievajú k odlíšeniu tried

- **nevýhody:**

- ak $n \ll p$, môže viesť k nahodnoteným výsledkom
- v porovnaní s inými metódami trochu “ťažšia” implementácia v MATLAB-e

Otázky ?